

Oznanila.

Za navadno dvestopno vrsto se plačuje: 5 kr., ktera se enkrat, 8 kr., ktera se dvakrat, 10 kr., ktera se trikrat natiskuje; veče pismenke plačujejo po prostoru. Za vsak list mora biti kolek (štampelj) za 30 kr.

Rokopisi sene vračajo.

SLOVENEK.

„Živi, živi duh slovenski, bodi živ na veke!“

Nar. pesem.

V torek, četrtek in saboto

izhaja in velja:

Za celo leto	7 for. 50 kr.
„ pol leta	3 „ 70 „
„ četrt leta	2 „ — „
„ mesec	— „ 70 „
Po pošti:	
Za celo leto	9 for. 50 kr.
„ pol leta	4 „ 80 „
„ četrt leta	2 „ — „
„ mesec	— „ 90 „

št. 37.

V Celovcu v saboto 30. marca 1867.

Tečaj III.

Svoboda je le za pridne in omikane državljanje!

V Londonu 22. februarja 1867.
(Konec.)

Po omenjeni razpravi, mislim, da bode vsak pameten čitalelj mojim mislim pritrđil, da svoboda, katero tudi samosvojnost imenujem, v pravoustavni državi ni nobena razuzdanost, tudi ne nobena poetična sanjarija, temuč ona je prav praktična in koristna vredba, ona je zapoved, rekel bi, ktero prav spolnovati je najteže. Ustavne vlade so le dobrim državljanom na korist, zanikernim so na škodo. Iz tega pa dalje sklepam, da se ustava le v tako državo vpeljati more, v kateri je več dobrih kakor zlih ali slabih državljanov; in potem pa tudi se le tako dolgo zdrževati more, dokler so dobri močnejši od zlih. Ako se je tedaj v kateri državi svobodna ali ustavna vlada vpeljala, obstala in razvijala se bode v tej primeri, da se na to gleda, koliko je v nji dobrih državljanov in ako teh ni dovolj, bode zmešnjava velika, in v tej razmeri se bode pokazala tudi bodočnost Avstrije, kakor sedaj že svobodne Italije. — Na odgoji dobrih državljanov je tedaj vse ležeče in o tej zadevi bi sicer rad bil bolj obširno pisati, pa v „Slovenku“, menim, da ne more biti zato prostora. Bojim se, da imam prav, ako mislim, da sistema, način in svrha javnega odgojevanja v Avstriji nikakor ni primerna ustavni vladi in namenu, da bi državljanje bili samosvoji ali svobodni. — Zakaj mnogo staršev pri nas sinove svoje v šole pošilja? Zato, da bi bili „neki“ gospodje! Zakaj se največi del dijakov „nekakšno“ uči? Zato, da od enega

razreda do drugega splezajo! Zakaj skrbijo preplezati odločene razrede? Zato, ker, kedar so to dovršili, imajo privilegijo „neki“ gospodje biti in ne več „pauri“ ali „filistri.“ In kaj je vsemu temu cilj in konec? Neko službo dobiti in imeti! — Kakošni pa so ali bodo taki državljani? Kakošna je njihova korist? Na to vprašanje naj odgovarja avstrijska birokracija in sedanji stan državnih! Pa kako nedolžno se pri nas najhujši servilizem in breznačajnost goji, to se mnogim ne sanja. Vprašam, ali gre pričakovati, da bo iz dijaka, ki je po hišah od dobrih ljudi jesti dobival, kdaj značajan in neodvisen gospod? Mnogo staršev hoče, da sin študira in bode gospod, ne mislé na to, ali ga morejo dostojno podpirati ali ne; pa po naših mestih, kjer so take šole, je mnogo ljudi, ki premorejo ubogim dijakom z obedom ali večerjo pomagati, bodi si iz kakega namena, da se ta „dobrota“ stori, vendar v obče se šteje to za veliko dobro delo. V Mariboru (in menda tudi po vseh drugih mestih, kjer so gimnazije in realke) je mnogo takih dijakov, ki se tako beraško živijo in se ve da se na vsakem koncu šolskega leta milodarni mestnjani v kaki „festrede“ dolžno pohvalijo. — Da, taki milodari so sami po sebi dobri, — da bi se ti le tudi na pravi način delili in rúbili. Pa mislimo si mladega človeka, ki se zato priprivlja, da bi enkrat v državi imel kako odlično mesto; ki bi imel biti časten državljan, kteremu je treba dobrega, določnega značaja, značaja, pravim, trdnega neustrašljivega in nepremeljivega, značaja blagega in ponosnega. Poglejmo takega mladega pripravnika, zdaj trkati na te duri in prositi zajuterka, zdaj na one duri in beračiti za obed, zdaj na

tretej in iskati ti spet večerje in tako skozi celi teden, v nedeljo tu, v ponedeljek tam, v sredo drugod in tako naprej dan za dnem. Vprašam dalje, kakošen bode značaj takega človeka, ki se je tako odgojil ali se odgoja?

Marsikteremu se bodo te besede, bojim se, preostre dozdevale, pa resnica vselaj oči kolje, in mislim tudi, da, kdor to stvar brez predsodkov in celó hladnokrvno premišluje, mi ne bo mnogo ugovarjal. Pa kako bi mogli drugače mladenči, ki imajo ubožne starše, študirati? In ravno med najubožnejšimi dijaki so navadno najboljši. Da, dobrim učencem, mladenčem, ki kažejo, da imajo zmožnosti in bi bili na korist, ako v šolo hodijo, tem, pravim, bi se moralo pomagati in dolžnost je vsem tem, ki to premorejo, tudi storiti; pa ako se jim pomaga, naj se jim nikar po beraško, naj bi se taki nadepolni mladenči ne spreobračali v berače. Po tako napčnem načinu se le vse drugo in vse nasprotno od tega doseže, kar bi se doseči imelo; popači se tako človek in odgoji le v nesrečo državi, v kateri živi. Ta reč naj se torej prenapredi in se je res tudi že po več mestih prenapredila. Vem pa tudi, koliko težav imajo ubogi dijaki za svoj živéž; naj bi tedaj vsi ti dobrotniki, ki zdaj po beraško semtertje dijakom pomagajo, svoje milodare složili in naj bi se z njimi dobrim in takim učencem, ki podpora zaslužijo, na častnejši način pomagalo. Dobro mi je tudi znano, da mnogo dijakov berači, kterim bi nikakor treba ne bilo in mnogo tudi takih milodare vživa, ki jih nikakor vredni niso. Pa, ali je vredno, da berač postane mladeneč le zato, da bi enkrat kak pisac in birokrat bil? Za tako mršavo življenje izgubiti sram, ponos in

Besednik.

En dan v Ljubljani.

A. D. Zagorski.
(Dalje.)

To je, dragi nemški bratje! naše prepričanje in temu prepričanju bomo vedno zvesti ostali, če ravno nas ne nehate pikati z „blinde, ultra nationale Separatisten, fanatiker“ itd. Da je naše prepričanje pravo, to ste vi dragi nemški bratci sami priznali, ko ste svoje nemške brate v Schleswig-Holsteinu, ko so jim Danci v narodnem oziru mrvico nagajali, tako srčno pomilovali, obžalovali in ne nehali poprej za nje govoriti in pisariti, dokler jih niste rešili strašne krivice, da so morali revčki „dänisch beten zu der Deutschen Gott“; na to ste pa malo ali celó nič porajali, da so imeli poprej pod dansko vlado na cente politične svobode, ktero zdaj pod Bismarkovo Prusijo milo pogrešajo. Ta „eksempelj“ naj si tudi oholi Arpadovi sinovi ad notam vzamejo. Čelo se jim zgrbanči in nejevolja jih popade, kedar koli se Nemadjari v peštanskem „državnem“ zboru oglašijo in ravnopravnost narodno zahtevajo. Oni namreč trdijo, da so politične pravice in svobode najvažnejše stvari, a rav-

nopravnost narodna, zavoljo ktere Slovani pri vsakej priliki toliko krika in vika delajo, da je bolj nebitvena, manj važna zadeva. Vsled tega trdijo oni, da ne poznajo v peštanskem „državnem“ zboru nikakovih zastopnikov srbskega in romanskega naroda, ampak same ogerske državljanje. — Na to povemo „barátom“ Madjarom, da kobila lahko rita, ki je ovsa sita in da je sitemu človeku lahko — post hvaliti! Ali jaz stavim svojo glavo, da ne bi Madjari v nemški centralizem nikdar prostovoljno privolili, če bi jim tudi največe in najradikalnejše politične pravice in svobode, ki se le misliti morejo, ne samo obetal ampak tudi v resnici podelil, ako bi nemški centralisti v narodnem oziru z njimi tako postopali, kakor oni z zalitavskimi Slovani in Romani delajo. Ravno to velja od českich in moravskih Nemcev, ki Slovanom ravnopravnosti narodne ne privošči, sami pa so v narodnem oziru tako natančni ali prav za prav prenapeti, da se iz straha za svojo nemško narodnost branijo starozgodovinske, državopravne skupine dežel česke krone, da se vsled tega zoperstavljajo preustrojni Avstrije na federativnej podlagi, da si ravno so si Čehi ravnopravnost narodno za Nemce kakor za se na zastavo svojo zapisali in so Nemcem v tej zadevi tako pravični, da bi ubogi Slovaki od veselja poskakovali, če bi jim prijatelji Nemcev — politično zreli Madjari le 1/10 tiste narodne

neodvisnosti in ravnopravnosti privoščili, ktere českim in moravskim Nemcem, dasi ravno jih je manj od Slovakov in niso njim enako prvotni stanovalci sedanje svoje domovine, živa duša ne krati. Tako si dan današnji na svetu že vsak narod, kolikor je le mogoče — kože varuje! Zato nam menda naši nemški bratje zamerili ne bodo, da smo tudi mi Slovani v tej zadevi bolj občutljivi in previdni postali, kajti v poslednjih letih smo že marsikaj skusili in kdor kaj skusi, pravijo, da se zbrusi, in da se ne dá več tako lahko na led speljati. Pred 6 leti, ko se nam je vse dobro obetalo, ko je bivši drž. minister g. Schmerling trdil, da ne bo nikdar pripustil, da bi se v prihodnje kakemu narodu pravica kratila, takrat volili smo hitro v državni zbor brez vseh pogojev in tudi brez prošenj, zanašaje se, da bo podeljena ustava, — kakor smo v adresi pred volitvijo poslancev v državni zbor izrečno omenili bili, — dostojni prostor pripustila za ustavno razvitje vsega tega, kar je iz narodnega, duševnega in telesnega obzira milej našej domovini v prid, in da se bo ta ustava tako spreminjala, da bo čedalje pravičnejša postajala vsem pravim potrebam in tirjatvam posameznih dežel. Ali komaj se je državni zbor pričel, nam je upanje naše po vodi splavalo. Nemška večina, namesto da bi si prizadevala oktrovati ustavo tako izobraziti, da bi pravična postala posameznim delom

častno zavest samega sebe, to je pač najnapačnija stvar! Zakaj bi ne bil rajši umen in pošten kmetovavec ali obrtnik? Ali ni ta vse časti vreden državljani? In ravno takšnih nam je treba.

Kakšne so razmere gledé odgoje na Angleškem, hočem drugikrat omeniti ter končam te opazke s tem, da, ako hočemo v Avstriji uspešno in dobro ustavo imeti, moramo najpred resno skerbeti tudi za tako odgojo, ktera je svobodnemu razvitku in pravi ustavi primerna!

Slovenske dežele.

Iz Celovca. (Volitve; Hervaško.) Jedro vsega prebivalstva — prosto ljudstvo samo — je že dalo odgovor visoki vladi na vprašanje, kako sodi o Beustovej politiki. Kmečke občine na Češkem, Moravskem in Kranjskem so volile od konca do kraja stare svoje poslance. Na Češkem in Moravskem so se tudi mesta in tergi kaj modro in slavno obnašali; ne tako na Kranjskem, kjer je naša narodna stranka padla, vendar je večina v dež. zboru naša. Zdaj je še vse na tem ležeče, kako bodo volili veliki posestniki na Češkem in Moravskem. To je jasno in dopričano, da bi tudi volitve teh velikašev izpadle v našem duhu, ako bi se ne delale od nasprotne stranke tako strašne, nezasišane agitacije. Časniki so pripovedovali, da se je ces. namestnik, bar. Kellersberg, v svojej bliščečej uniformi sam podal k prevzišenemu kardinalu in nadškofu, knezu Schwarzenbergu, in mu menda naznanil cesarsko nemilost in očital nelojalnost, ker se zastran volitev obnaša tako proti volji in duhu sedanje vlade. Zatorej se še ne ve, kaj bodo veliki posestniki in visoki plemenitaši počeli. Volitve še niso dokončane, pa kaže se, da dobi nasprotna stranka večino glasov. Vendar to je gotovo, da se češka in moravska aristokracija ne bode dala tako v kozji rog vgnati, da bi može volila po duhu in volji sedanje vlade; pa tega se bojimo, da bi se iz zgolj lojalnosti ne vdeleževala pri sedanjih volitvah. Skorej zvemo, pri čem da smo; naj se pa volitve izidejo srečno ali nesrečno, narod slovenski je že izrekel sčujajno in glasno misel svojo; obsodil je Beustovo politiko in se potegnil za edino, mogočno in vsem narodom enako pravično Avstrijo. Da bi se

glas njegov ne preslišal! — Tudi naši bratje Poljaci so se menda zmodrili in sklenili, da pojdejo njih poslanci sicer na Dunaj v državni zbor, ki je menda sklican na 28. aprila, — pa vložili bodo tam le samo protest proti dvalizmu in se potem spet vernili domu. Po tem torej stojé za Beustom in njegovo politiko samo Madjari in nekaj Nemcev, vsi drugi narodi niso za sedanjo sistemo. Ako imamo v resnici svobodno in pravo ustavo ali konstitucijo, mora se premeniti in državni voz kreniti na drugo stran. Bomo videli, ali se zgodi, kar vsak dober lojalni in neodvisen Avstrijanec serčno želi.

Na Hervaškem se je vojaško novačenje dokončalo po novej postavi, ako ravno so se vse županije in mesta zoperstavljala. Gotovo bratje naši Hrvati niso zadovoljni. Tudi druga znamenja pričajo, da se njih glas clo nič ne poslušati in porajta: na vsak način jih hočejo v Pešto pognati. Vse to dela hvalisani liberalizem. — Madjari in Nemci imajo zdaj že na zemlji nebeški raj, — pa kako dolgo? Da bi se le tudi v dolino solz ne spreobrnili! Justitia regnorum fundamentum — le na pravičnosti vsaka država terdno stoji!

Od Zilje. — az — (Nekaj o šolah.) — Znana je postava, ki ukazuje: Po farah, v kterih se božja beseda v cerkvi oznanuje le v slovenskem jeziku, ima se tudi v šoli katekizem le slovenski razlagati in izpraševati. Vendar se nahajajo duhovnije, kjer se leto in dan božja beseda le samo v slovenskem jeziku oznanuje, v šoli pa se katekizem uči v slovenskem in nemškem jeziku. Je li potrebno, da se po taciš šolah katekizem uči v obéh jezikih? — Nikakor ne! Kaj bi se otroci uradnikov, nemškutarskih kerčmarjev, lončarjev, konjedercev itd. ne mogli učiti katekizma v slovenskem jeziku? — Povem ti, dragi čitatelj! da prav lahko, zlasti, ker se ves čas shajajo s slovenskimi otroci. — Da kateketa taka brez vse potrebe namešana šola ne more veseliti, razumé se samo po sebi. Koliko zatega časa zgubi kateket po nepotrebem v takej šoli! Poslednjič pa tudi vspeh ne more biti tak, kakor v šolah, v kterih se katekizuje le v enem jeziku. Razun tega se pa tudi otroci ne morejo lahko pri pokoju obdržati; kajti, ako kateket zavoljo male peščice nemškutarsko izrejenih otrok razlaga katekizem v nemškem jeziku, kterega slovenski učenci ne umejo, ne more se od poslednjih tirjati, da bi ostali dolgo pri pokoju. Da pa nepokoj šolski uk

močno ovira, ve vsak, kdor ima s šolo kaj opraviti.

Najdejo se pa tudi slovenske šole, v kterih se katekizuje le v slovenskem jeziku, vendar se pri očitnih šolskih skušnjah narekovanje (diktando) piše najprej nemško, in potem še le iz nemškega v slovenski jezik prestavlja (prevaja.) To ni naravno, narobe-svet je.

Žalostno, močno razžaljivo za ušesa je poslušati, kako nekteri bolj stari župniki in dekani v cerkvi in šoli nemškujajo. Pogosto jih slišiš reči pri šolskej skušnji: Otroci! le „flisek“ v šolo hodite. — Zdaj bote „diktando šribali“. — Povej mi od tega en „eksempelj“ i. t. d. Taki in enaki izrazi morajo ušesa boleti vsakega, ki spoštuje svoj mili materni jezik. Naj tedaj okrajni šolski ogleda (nadzornik), župnik, kaplan in učitelj v šoli govorijo vselaj pravilno — čisto slovensčino. O kako tudi marsikteri star učitelj v šoli nemškujajo! In kaj je tega krivo? To, da tak učitelj nima nič pravega veselja do lepega slovenskega jezika, da nikoli nič v čistej slovensčini pisanega ne bere. Zategavoljo naj rodoljubni dušni pastirji takim učiteljem pod rame segajo, naj jih budijo, vnamajo za mili, čisti slovenski jezik. Naj jim tudi blagovolijo posojevati slovenske časopise, bukve društva sv. Mohora, Drobtinice in druge v čistej slovensčini pisane bukve. Pri nekterih starokopitnih učiteljih bode se ve da vse to prizadevanje zastonj, pri mnogih pa bode gotovo obrodilo stoteren sad.

Iz Ljubljane 25. marca. J. R. (O Vodnikovem spominku nekaj.) Nedavno se je oglasil gosp. Radomeljski v „Slovenca“ ter je sprožil misel o zadevi Vodnikovega spominka. On namreč želi, naj bi se z nabraanim denarjem, kteri je odmenjen za spominek Vodnika, dal popraviti in prenoviti kamen na pokopališču (mirodvoru?) ljubljanskem, kteri kaže gomilo začetnika naše poezije. Ali on je gotovo pozabil, za kakošen spominek je bil letá denar vkup zbiran, kakošen je bil namen zbirke.

Gotovo je, da noben rodoljub slovensk ne misli Vodnikovega počivališča zábiti in resnično je, da zabolí vsakega obiskovalca njegovega groba, ko zagleda grobni spominek prvega slovenskega pesnika v tako razpadnem žalostnem stanu, in ve, da se je tako malo denarja skupaj nabralo.

Tudi jaz, kakor vsak drug veren Slovenec, želim, da bi se grobni spominek pri svetem Krištofu spodobno prenovil in si tako Slo-

in narodom mnogojezične Avstrije, je raji oblast svojo v to obračala, da je pri vsakej priliki neusmiljeno po Nemcih udrihala; zavrgla je porotne sodbe in vse svobodne naprave, od kterih se je bala, da bi razviti kake nenemške narodnosti pospeševale; nasproti pa je na dan spravila tisto imenitno postavo za tisk, vsled ktere so se ječe s slovanskimi mučenci strahovito polnile; ta večina je s posebnim veseljem posameznim deželam lastne pravice kratila ter jih pred svoj sodnji stol vlačila, da jih je tam z nogami teptala. Slovani smo jej svoje hude rane razodevali in ona je prav skrbno — mazilo nemške kulture na-nje pokladala. Konec te pesmi je bil ne samo, da se niso dali Ogrji in Hrvatje z lepo ni z grdo v februarški reichsrath privabiti, ampak da so še Čehi, Moravci in Poljaki spoznavši, da so bili le na led speljani in prepričani, da je prisegam nemških „liberalcev“, ki Slovane tako radi z zapeljivim „gleiches Recht für Alle“ k sebi na limánice vabijo, toliko verjeti ko tistej lisici, ki je kuretini večno prijateljstvo prisegovala — eden za drugim iz Schmerlingovega reichsratha izostali. Ko se je potem zgodilo, kar ni bilo drugače mogoče; ko se je reichsrath ustavil (sistiral) in od same vlade za prazno fikcijo spoznal; ko je potem svetli cesar v svojem sept. manifestu l. 1865 slovesno obljubil, da se ne bo vprihodnje nikomur več sila delala, ampak

da se bodo najprej Ogrji in Hrvatje in potem postavniki vseh družih kraljestev in dežel — deželni zbori poprašali, kako bi se ustavne zmešnjave poravnale in kaj da bi se namesto neljubega reichsratha postavilo, da bi bilo vsem prav in za Avstrijo dobro: kdo bi si bil takrat mislil, da nas bodo še kedaj v reichsrath silili in še celó brez vseh pogojev, brez vseh pridržkov?! Tega si ne bi bili že poprej nikdar mislili. Zdaj pa, ko se je Ogrom podelilo vse, kar jim srce poželi; zdaj ko se je njim za ljubav cvet februarne ustave — širji reichsrath popustil, zdaj ko se ne sklicuje nekđaj navadni „reichsrath“ za parlamentarično obravnavo v §. 10 febr. patenta zaznamovanih skupnih državnih zadev, ampak ko se izredni zbor na Dunaj edino le zato sklicuje, da bi februarški reichsrathski statut popolnoma spremenil, nesrečno pogodbo z Ogrji potrdil, širji reichsrath zavrgel in na njegove in deželnih zborov stroške namesto nevažnega ožega reichsratha peštanskemu zboru ravnopraven cislajtanski parlament z dotično državo napravil, v kterej bi nas nemški liberalci z besedami „gleiches Recht für Alle“ na jeziku še laglje zatirali; zdaj v tem neznansko imenitnem času, od kterega se lahko reče, da bomo vprihodnje tako ležali, kakor si bomo zdaj postlali, da bi nas silili v tak nenavadni, izredni reichsrath v protislovji s sept. manifestom in jan. patentom,

da v protislovji s februarno ustavno samo, opiraje se edino na §. 57 od velike večine avstrijskih narodov zavrženega reichsrathskega štatuta — brez pogojev, brez pridržkov, da še celo brez vseh prošenj, če ravno ne prosimo za kake milosti, ne prosimo za kake privilegije ali krivične supremacije, ampak le za to, da bi se nam po Božjej, natornej in cesarskej postavi pravica godila; mi prosimo kar bi lahko kar naravnost zahtevali; ali da bi se nam še take ponižne prošnje ne privoščile, da bi potem, ko se so Košutovim rojakom njih srčne želje spolnile, sept. manifest rešiteljem Avstrije tako grenek sad prinesel, kaj tacega si ne bi bili nikdar mislili in še sanjali ne, dasi ravno vemo, da je v Avstriji vse mogoče! Gospod baron Beust se menda zanaša na to, da so Slovani, kakor je sploh znano, krotke, pohlevne dušice. To je sicer res. Lahko rečem, da ne bi naši Nemci trpeli slovenske vlade, če bi jim še tako pravična bila, ubogi Slovani pa od veselja poskakujejo nad ministri in oblastniki, če so jim le kolikaj pravični. Ali vendar bi svetovali g. baronu, da naj nikar preveč na ta račun v sedanjem času grehov ne dela; naj nikar ne pozavi stare resnice, da se še mali črvček v prahu brani, ako ga češ streti, in da se še mravlja včas ustavlja, ako si brani življenje.

venija dala spričalo, da ve spoštovati svoje buditelje izobraženosti.

Pa glavni namen odbora za „Vodnikov spominek“ je bil in ostane ta, da se mu postavi stavbeni spominek na očitnem, vidnem in primernem prostoru ljubljanskega mesta.

Kakor je znano, pričele so se zbirke leta 1858 za ta namen, pa kakor je tudi znano, te zbirke bile so tudi sila dolgočasne — in pičle.

Mislím, da, ako bi se bil odbor bolj djansko potrudil, najbrže bi se bilo kaj več nabralo.

Da je bil odbor za „Vodnikov spominek“, to je resnica. Ako pa še obstoji, to je vprašanje, ker je gotovo zaspal ali celo zameril, kar bo tudi bržkone res, zakaj kateri odbor ne dela, ni več odbor, in če bi še kak odbornik živ bil, gotovo bi se bil pri tolikošnem klicanju in zvonjenju že prebudil ter dalje delal. Prislovica še vedno velja: „Kdor ne zida, ta podira“, — ali „kdor ne podpira, ta podira“! Žalostno je slišati kako da rajnski odbor ni mogel več vkup spraviti kakor samo 1700 gold. Pa istina je tudi, da veliko veliko rojakov v rajnkem imeniku dariteljev pogrešamo, ktere je Bog obilno obdaril s premoženjem, kateri bi lahko kaj zdatnega v ta namen položili na oltar domorodni. Kedar gre za takega moža, ko je bil naš Vodnik, treba je, da gredó tudi naši narodni možje z velikodušnostjo pred nami, tudi kar se zbirke tiče!

On si je zaslužil po vsi pravici, da ga spoštujemo, in da mu v hvaležni spomin njegovega truda postavimo stanovitven spominek iz domačega kamna na očitnem kraju v središču slovenske zemlje, ne samo na pokopališču.

Ni treba dosti ugovorov in izgovorov, ker izgovori o tej zadevi so le — prazna preteval. Na delo tedaj, naj se pomnoži odbor z delavnimi močmi, in naj dela, da bo čez leto in dan Vodnikov spominek djansko kinčal šolski trg v Ljubljani. Na zdravje!

Kranj sredi marca — Kokrcan. — (V slovenskem Kranju — nemško gledišče!) Malokdaj, ljubi „Slovenec“, nam prineseš iz Kranja kako novico; pa še to, kar nam sporočiš, ni nič prida! Tako na priliko si nam nedavno povedal, da Kranj, ki je bil v narodnem obziru zmirom prvi za Ljubljano, da edini starodavni Kranj izmed vseh mest naše dežele ni volil narodnega kandidata, ampak poslal je v deželni zbor moža, ki je, dokler volitve njegove niso potrdili, stinil in hlinil se okoli naših prvakov, potem pa pokazal svoje pravo lice s tem, da je zoper deželnega zbora adresu glasoval, kar še najhujši nemškutarji niso storili. Vem, da je marsikdo po take volitve razlogu popraševal; vem pa tudi, da se bode marsikdo strašno čudil, ako povem, da ima naše mesto nekaj tednov sem — nemško gledišče! — Razlog vsemu temu pa je edino ta, da šteje Kranj sicer mnogo pridnih in vrlih domoljubov, da je pa tudi staro gnjezdo plesnivih nemškutarjev in ljudi, ki niso ni krop ni voda. Ti so zadnjič z nemškutarskimi ločani za loškega predstojnika potegnili, ti so tudi nemškemu gledišču bramba in podpora! Kdo zamore pač popisati veselje teh patronov, katerim je „deutsche Bildung“ — „deutsche Sprache“ zmirom v srcu in na jeziku, ko se oni dan kar nenadama s Koroškega doli po kokrški dolini privleče „eine wandernde deutsche Theatergesellschaft“, obstoječa iz nekoliko razcapanih fantalinov in dveh dam (žénsk), ki niste že več „devici v srpanu“, ampak v oktobru!

Da so jih naši očanci radosti pijani sprejeli, brž angažirali, sobo za gledišče jim najeli, to se že tako ume. Pa še nek drug zarod našega mesta je pel „te deum laudamus“ za nemški teater; in kaj misliš ti, „Slovenec“, kateri? — Oj to je bil tisti prežlahtni cvet šivankarc, to je bil tisti rožmarinov venec tobakarc, to je bil šopek

tistih duševih rožic natakarc! Kajti vedeti moraš, „Slovenec“, da vsako leto dobomo v Kranj po dve ali tri baterije. In se ve, da strašna, strašna zguba bi bila za ta natakarski, tobakarski in šivankarski svet, ko bi, ne umeč nemškega jezika, ne mogel s kakim nemškim dolgopetím „fajerberkarjem in koproplom“ (v sili pa tudi s kakim „formajstrom in zotlarjem“) žlobudrati — in še kaj drugega kot žlobudrati! Ta zarod tedaj je tudi vesel pozdravil nemški teater misleč, da v njem se bode naučil „bildenge“ in „tajč“ ter potem delal med „milítèrom“ svojo „carrière.“

Sedaj moram pa še gledišče malo popisati. Pustni ponedeljek je. Že na vse jutro so po voglih nabiti ni natisnjeni, ni pisani, ampak nekako namazani glediščni listi, naznanjajoči „der deutschen Bevölkerung“, da zvečer ob 8. uri se bode igrala „im hiesigen Theater“ igra „der Müller und sein Kind — eine höchst schaudervolle Tragödie“ (Nota bene: na pustni ponedeljek!) Kmaló je videti tudi, kako posamezni igralci po mestu švigajo sem ter tje. Revčeki nimajo nič „garderobe“ in tako morajo črne hlačice in suknjice za zvečer po mestu beračiti! Res, trd kruh! — Ker je pa ravno pustni ponedeljek, zato, si mislim, mi bode dobro delo, ako dobom malo tvarine za norce in smeh ter sklenem zvečer iti „ins Theater“, da spoznam našega mesta „deutsche Bevölkerung“. In glej ti, „Slovenec“, kak je ta „Theater“ — Na pol temna soba! Vendar najdem že nekaj ljudi v tej luknji in zato začnem bolj pazljivo krog sebe gledati. Pa, — sancta simplicitas! — koga zagledam v „hofloži“? (Nota bene: Za „hofložo“ je najvišji stol spredaj!) — Ubogo šivankarco s široko odprtimi usti in široko razprostrtim krilom. Tristo medvedov! sem si mislil, ta pa gotovo čaka, da bi ji nemška „pildenga“ skozi ušesa in usta treščila v možgane. — Sčasom pride več visocih uradnikov, purgarjev, šivankarc in druge take gospode (!) med njo in tudi nekaj otročajev. Aha, sem djal, to je „deutsche Bevölkerung“ našega Kranja, in že sem hotel gledišče zapustiti. Pa mislil sem si: muzike pa še hočem počakati, morda bo orkester kako okroglo zagodel. Pa ura se je približala do 8., orkestra pa le še ni bilo! Vprašam torej znanca, ktereга je tudi pust prignal v gledišče, kedaj se muzika začne. Veš kaj, ljubi prijatelj, mi znanec odgovori, muzike pa ne bodeš pričakal. Namesto nje kranjska „noblesse“ pred igro in med akti v „tržišči nemščini“ malo glasneje „pošvaca“, pa je! — Pojte se solit, bedaki! sem djal ter nemškutarskim bebcem smeja se zapustil gledišče.

H koncu naj še omenim, da je eden naših vrlih kaplanov svaril starše, da naj ne vodijo otrok v tako gledišče. Pa gorje zdaj temu poštenjaku! Kakor zdraženi sršeni padli so nanj: „der Pfaff soll bei seinem Evangelium bleiben und christliche Liebe uns predigen, unser Theater aber in Ruhe lassen — denn wir wollen Bildung und deutsche Sprache lernen!“

Dalje so lamentovali, da ima tudi Dunaj, Gradec, Trst, Paris, Berlin itd. svoje gledišče. — zakaj bi ga Kranj ne smel imeti? Se ve, da: „nur nobel, nur nobel!“ — O ko bi Prešern še živel, ta bi pač rekel: Ne bomo šalobarde, Kranjci moji!

Iz Tomina 15. marca. — V 28. listu „Slovenca“ čital sem dopis „s Tolminskega 27. febr.“ s tremi „vprašanji“. V tem dopisu nekdo napada čast in poštenje tominskega okrajnega predstojnika. Naj mi bo dovoljeno, pravici in resnici v čast odgovoriti par besedic na oni dopis in popraviti, kar ni res.

Kar prvič srno zadene, kojo je kamenjski lovec ustrelil, skazano je s 5 pričami, ktere so pripravljene svoje govorjenje vsaki hip s prisego potrditi, da je srna bila ustreljena na predstojnikovem lovišču in noben drugi do nje pravice nima kakor predstojnik, naj jo ustrgli kdor hoče.

Izmed štirih kobaridskih učiteljev je pred-

stojnik oprostil vojašcine tri, četrtega pa ne, ker je njegov svak zoper njega (predstojnika) glasoval?! — — Po stari postavi za dopolnovanje armade je zamogel okrajni predstojnik oprostiti vojaške službe učitelje, izvrstne učence i. t. d.; po tej postavi so bili oproščeni trije učitelji iz Kobarida, ki so bili vložili svoje dotične prošnje na okrajno uradnijo tominsko že 5. mesca decembra p. l.; 28. dec. p. l. dobili smo novo postavó za rekrutbo, sedaj učitelji i. t. d. niso več oproščeni službe vojaške. Po namestniškem razglasu od 15. januarja t. l. bi bilo imelo ostati veljavno oproščenje vseh tistih, kateri so bili oproščeni od okrajne uradnije že pred dnevom, ko ji je došel vladni list z novo postavó; to pa je bilo 2. januarja t. l. — Na to vižo je bilo za veljavno spoznano oproščenje onih treh učiteljev; četrty učitelj pa je zadal svojo prošnjo 5. dan januarja t. l. pod št. 56, ta prošnja je morala biti tedaj po postavi odbita. —

Kar pa stvar pri posestniku pod Robom zadeva, je resnica tale: Okrajni predstojnik je prišel nekega dne pod Rob k Olivu, dobremu svojemu prijatelju in tega moža kot starega znanca med drugim tudi po tičih popraša, ker je Olivo vlovljene tice in rake večkrat predstojniku dajal. To se je godilo v pričó enega c. kr. uradnika pri colniji in več drugih. Da je predstojnik pri tej prilóznosti Olivota tudi poprašal, ali mar misli, da ga ne bo več potreboval, tega se pričujoči spomniti ne morejo; meni pa se zdi, pametnim ljudem bo dopisnik zastoj trobil, da ho kak c. kr. predstojnik v pričó toliko ljudi skušal koga napeljevati, naj ga s par senicami podkupi.

To je gola resnica in odgovor na ona tri vprašanja. T.

Od Mure. (Še nekaj od predpostavljanih in od nemškutarjev.) Nek gospod dopisnik je v „Slovenca“ III. teč., šte. 24., stran 98. iz spodnjega Štajerja resnične misli priobčil. Vzete so vsakemu poštenjaku iz dna srca, ki čuti posamezni in občni blagor naroda. Znano nam je, da je vladanje po prislovcí „quot capita tot sensus“ — kolikor glav toliko misli, in pa „še Bog ne zamore vsem nagoditi“ — jako težavno posebno za tiste, katerih prava krščanska pravila ne vodijo. — K temu naj povem še to. Pravica tirja, da se vsaka hudobija, pregreha mora primerno kaznovati. A tu je spet težava, ker vsak kaznjene navadama svojo hudobijo za toliko ne spozna in ne drži ter je v ponižnosti ne premišluje, da bi se prepričal, da je zares zaslužil kazen, marveč se huduje nad predpostavljanimi misleč, da so ga po nedolžnem kaznovali. Tako godrnjanje, se ve, da ne zasluži pomislika in ozira.

Ali drugače je, kadar človek čez veliko let in po brezštevilnih sitnobah in trpljenju vendar enkrat pšenično zrno najde, noč in dan trpi, dela kot črna živina, oskrbljuje „vse sam“ celi dve leti, kar bi zamogla dva močna in zdrava korenjaka komaj opravljati in zadostovati; pa vendar na enkrat iz blazine na slamo se vrže in prekucne, da sam ne vé pred Bogom in vestjo, zakaj da vse to — kar tudi ves pošteni bližnji svet pričá — to je pa nezapopadljivo, prečudno, prežalostno!

Kar se tiče nemškutarjev v unem sestavku, naj mi bo dovoljeno nekaj pristaviti. Nemškutarji so vedno lažljivi; oni gledajo slovenski narod, pa ga ne vidijo, slišijo ga govoriti, pa ga ne čujejo ter ga za nemški narod imajo, torej so vedno lažljivi. Pa so tudi hudobni; to ime si zaslužijo s svojim krivičnim djanjem in ravnanjem. Tako je tú nek zakoten pisac, ki mačke v vrečah ljudem prodaja, tako razkačen, da bi vse rodoljube v žlici vode rad potopil, ko bi jih zamogel, naj se le njegova krivična volja spolnuje. — So pa tudi lenuhi, ker se zares nočejo veliko učiti: niti čitajo „Zukunft“, niti domačih slovenskih časnikov, in se

malo brigajo za pravo temeljito srečo ubogih Slovencev in žalostne Avstrije. Nemškutarji! ne rekajte nam: Vi ste prenapeti, želite že danes vse spreobrniti in preinačiti itd. Ni res. Mi se že celih 30 — 40 let za pravico in resnico poganjamo, a vi še niste do začetka dospeli. Vi ste krivi zmešnjav in vseh nesreč! Da le vi zaostajate sebi v sramoto v napredku, ste si sami krivi. Ne mislite, ako vi nočete spoznati naših potreb, da jih toraj ni: ljudstvo je z nami, a z vami le privrženci vaši — izvržki! — Ako nas do sehdob niste mogli zadušiti, odsehdob še manj. Do sodnjega dne pa vendar ne moremo čakati z našimi pravicami, ker takošnih hmanožev bi se vedno znašlo a lože je vendar, da se posamezen človek spreobrne, kot pa ves narod. Podpirajte učenjake, a ne nemarnjakov. Spreobrnite se, poboljšajte se, ovedite se in spregledite vendar že enkrat! Inače smo prisiljeni trditi, da ste lenuhi in starokopitneži.

Vrli „slovenski Gospodar“ se vedno bolj in bolj prikupuje našim ljudem. Le škoda, da se niso o pravem času na-nj naročili, ker je menda težko slav. vredništvu poznejim naročnikom z vsemi listi še postreči. Slovenci! le pustite nemški lažljivi Wochenblatt, ki je v resnici le Vierzehntagblatt; razumite ga tako ne.

Iz Gradca. (Tiskarna pravda; okrajna zastopstva; zavarovalnica; knjižura.) 16. t. m. je bila pri tukajšnji dež. sodnji konačna obravnava v tiskarni pravdi zoper g. dr. Zl. Sacher-Masocha, vrednika „Gartenlaube“, edinega lista v Gradcu, ki je Slovonom pravičen. Kdor rad prebira beletristične časopise, priporočujemo mu ravno „Gartenlaube“, ker razum izvrstnih izvornih popisov in novel donša tudi krasne izdelke iz slovenskih umotvorov, da se tudi Nemci seznanijo s kakim Prešernom, da ne bodo vedno o nas in našem napredku imeli krivih misli, koje nasprotni listi razširjati in ohraniti poskušajo. V nekem popisu, v kojem postopanje mnogih mešetarjev pretepa, čuti se razzaljenega nek tak mešetar, zato ga toži po dr. Schreiner-ju. Najprej zavrača toženec sam prav krepko in odkritosrečno, za njim njegov zagovornik mladi dr. Neumaier v gladki besedi toživčeve napade. Ko je predsednik g. Rill oznanil razsodbo, po kateri je toženec za dolžnega spoznan in za 50 gld. obsojen, zapustili so obilno zbrani poslušalci nekako nevoljni sodno dvorano. Saj je celemu svetu znano, kaj počenjajo mešetarji posebno po večih mestih.

Kakor se sliši, bili so narodnjaci v Celji srečnejši pri volitvah za okrajna zastopstva nego na Ptujem; kajti v Celji so vendar občine na deželi spravile 8 narodnjakov v zastopstvo. Kako čudno so vredjena pravila pri takih volitvah, vidi se najbolj iz velikega števila protestov. Razum te nezgode, ki ima korenino v volitvenem redu, godé se še druge krivice. Nekteri narodni posestniki se celo prezirajo, čeravno toliko davka plačujejo, kakor drugi. Zato pa verli žalčani tudi niso hoteli voliti. Zeleti bi pa bilo, da bi kak ondoten domorodec, ki razmere bolj na tanko pozna, jih svetu naznanil, da bi dež. poslanci kako poboljšanje nasvetovati zamogli. — Notranje-avstrijska zavarovalnica donša za minulo leto poročilo, po katerem je število udov za 2000 narastlo. Skupno se je izplačalo 364.000 gld. zavarovanim pogorelcem. Na Štajerskem je izmed 227, na Koroškem izmed 142 in na Kranjskem izmed 117 zavarovanih pohištev eno pogorelo, toraj na Kranjskem največ.

Velik hrup je vzročila na Saksonskem izdana knjiga „der Zerfall Oesterreichs von einem Deutsch-Oesterreicher.“ Ta nesramna knjiga naravnost terdi, da Avstrija mora razpasti in velike države evropske na pomoč kličé, naj jo po sili raztergajo. Upamo v Boga, da se po izdajstveni volji te knjižure ne bode zgodilo, — vendar je to spet

nova priča, kje tičijo sovražniki Avstrije, kje pa njeni prijatli, njena moč in sila. Le to je omilovanja vredno, da ljudje imajo oči, pa ne vidijo, imajo ušesa, pa ne slišijo. Avstrija zbudi se, odpri svoje oči in ušesa! Nevarnost tvoja je velika! —

Ptuje dežele.

Srbija. Knez vendar misli te dni v Carigrad potovati in se tamkaj sultanu pokloniti. Deset dni neki ostane tam. — Časnik „Independance“ ve tudi povedati, da se srbska pa turška vlada dogovarjate, kako da bi srbski knez Mihajlo tudi vlado Bosne in Hercegovine prevzel. — Prav bi bilo, ako bi to z lepo dognali! — Turški vojaki zapusté srbske trdnjave v 6 tednih.

Turčija je v sto in sto zadregah. Na Kandiji je še vse, kakor je bilo — Turki ne morejo kristjanov premagati. Tako je bil 24. febr. spet hud boj v Retimni, kjer so morali Turki bežati in je veliko živeža in orodja kristjanom v roke prišlo. Ravno taka se jim je zgodila 1. marca pri Herakliji. Zarad tega so pa tudi po zmagi Turki grozovite reči s kristjani počenjali. — Ker se je Angleška branila, ne bodo tudi Francoska, Avstrija in Rusija sultanu svetovale, da naj Kandijo Grkom prepusti.

Španska. V Madridu in po vsej deželi je vse napeto. Napoveduje se še ta mesec punt, kajti puntarski razglasi se povsod raznašajo in ljudstvo k orožju kličé. Kaj pa Narvaez? On gre še vedno svojo pot in doprinaša črna dela, kot svoje dni Muraviev in drugi taki.

Razne novice.

* (Cvet nemške kulture.) Iz Spodnjekoroškega: (Erklärung.) Das sich der Anton Dojnig, Krätina Dojnig und Klara Dojnig erklären und einstimmig sind das der Johan Korankar als schwoger in Lawamint diesen Popilen erklären sich das sie in Ganzen fertigkeiten zufrieden sind wie der Johan Korankar thun bil und auch ben das Haus Nr. 17 mit Sant Grund stück zuferkaufen bird das er fier uns fortretten sol und Sorgen und auch fir uns Lezetiren.

* Iz slovenskega Štajerjja: „Von Seite der Gemeinde N. wirt gehörig angezeit, das in Monate Oktober, November, Dezember 1866 gar nichts Neues und auch keine Reperatur gebaut worden ist, wirt hiemit bestättiget. Sternski. — To je maslo nemške kulture, ki hoče materni jezik iz slovenskih sol spoditi. Ali ni škoda za zlati čas ljube mladine in za kervavo zasluženi denar ubogih staršev?

* V Gorici se je ustanovilo posebno društvo, kterega namen je deželoznanstvo in ki bode začelo svoje delovanje z vremenleslovnim spozovanjem.

* Znani bivši poljski general Langievicz je neki zdaj, kakor se je že pred nekaj časom pisalo, na Turškem, da se bojuje proti kristjanom. Omilovanja vredna osoda!

* Ogrsko kraljestvo da letos 48.000 vojaških novincev ali rekrutov, ki bodo na 8 let prisegli, česko pa izmed 81.235 mladenčev, ki so vojaški nabiri podvrženi, 12 — 15.000 vojakov, ki se le na 6 let k armadi vzamejo, in sicer tako, kakor nova vojaška naredba od 28. dec. pret. l. veleva. — Tudi po družih deželah se bo menda nabiralo po novi postavi, dasi-ravno so vsi dež. zbori prošnje vložili, naj bi se še po starem vojaški nabirali.

* (Wolfgang Menzel o nemškem duhu v Avstriji.) Slavni in mnogotišlani nemški učenjak in zgodovinar, V. Menzel, ki slovi tudi pri katoličanah zarad pravičnosti in nepristranosti, piše v svoji knjigi „Nemška vojska l. 1866“ — o nemškem duhu, ki se nekaj let sem po Avstriji plodi in košati, tako le: „... Duh, ki se je iz Dunaja po avstrijskih pokrajinah plodil, bil je le neka spaka ali karikatura, povse nenemšk in nekrščansk, — duh judovske špekulacije (dobičkarije), največe pohlepnosti in razuzdanosti... V Avstriji je duh tako silno oubožal, kakor v krščanski državi pričakovali ne mogli. Vse misli se plazijo le po zemlji...“ — To je pač dosti jasno rečeno in ne potrebuje nobenega komentara! Bog pomagaj, kaj bo?!

* „Zagr. kat List.“ naznanja iz gotovega vira, da bode prevz. škof Strosmajer skoro dobil iz Rima „breve“, naj da sestavi odbor učenih in zvezdenih mož, ki bodo pregledovali vse glagoljske cerkvene knjige. Prevz. škof priskrbel si bode tudi iz

Prage glagoljskih pismenk, po kterih bode zbor de propaganda fide vlti dal nove pismenke ali slova, in ko bo vse to vredjeno, tiskala bo propaganda zaporedoma vse po omenjenem odboru pregledane knjige. — To novico bode gotovo pozdravil z radostnim srcem ves slovanski svet, posebno pa duhovščina, ki rabi glagoljske knjige. O svojem času bode tudi „Slovenec vse naznanil.

Družba sv. Mohora.

Plačali so dalje za l. 1867: fara št. Jakob v slov. gor., sv. Duha v Ločah, dek. Jarenina, št. Vid nav Ipavo, Žusem, bogosl. semenišče v Mariboru, sv. Križ pri Nabrežini, sv. Mavricija v Jurklostru, Negova, Spodnja Polskava, Sveče, dek. Gornigrad, sv. Frančišek Ksav. —

Semnji na Slovenskem.

(od 1. do 16. apr.)

Na Kranjskem: Na Dobravi véliki pond. (15.), v Kostanjevici v pond. po tihi ned (8.), v Litiji pond. po 4. ned. v postu 1.), v Mokronogu v saboto pred tiho nedeljo (6.), v Moravčah véliki pond. (15.), v Motniku 3. pond. v postu, v Polhovem gradcu v pond. pred tiho ned. (1.), v Rovtah v pond. po tihi ned (8.), na Skarúčini v kamniškem okraju 15., 15., na Slapu v Vipavi véliki pond. (15.), v Višnji gori véliki pond. (15.), v Zagorju na Pivki vel. pond. (15.).

Na Štajerskem: V Gradcu 4. pond. v postu (1.), v Arnožu cvetni petek (12.), v Braslovčah cvetni petek (12.), v Ivnici cvetni petek (12.), v LeMBERGU 4. pond. v postu (1.), v Marenbergu cvetni pond. (8.), v Mozirju 5., Podsredo tiho sab. (6.), v Selnici v marib. kantonu véliki pond. (15.), v Selnici na Savi cvetni pond. (8.), v slov. Gradcu 4. in 6. sab. v postu.

Na Koroškem: V Africi tihi četrtek (4.), v št. Andražu cvetni petek (12.), v Svincu torek pred cvetno ned. (9.), v Milštatn 4. torek v postu (?), v št. Mohorju cvetni pond. (8.), v Pusarnici véliki pond. (15.), v Špitalu 4. pond. v postu (1.), na Trbižu 1. sab. m. apr. (6.).

Na Primorskem: V Lokvi vel. pon. (15.), v Tolminu in v Žilju 15. aprila.

Telegrami in naznanila „Slovenca“.

Ljubljana 28. marca: V Novem mestu je izvoljen dr. Zupan, v Kočevju Kozler (in kakor „Tagesp.“ naznanja, v Postojni Obreza); za veliko posestvo: Apfalterr, Coronini, Margheri, Kromer, Deschmann, Langer, Thurn, Rudesch, Rasturn, Savinscheg. — Večina je naša.

Po „Triesterici“ sta v Ljubljani z večino 20 glasov Kaltenegger in Wurzbach žalibože zmagala, tedaj Ljubljana izdana!

V ljubljansko-vrhniškem volilnem okraju je dobil dr. Bleiweis 87, Fid. Trpinec pa 85 glasov.

V kranjsko-loškem volilnem okraju sta bila baron Anton Zois in stolni prost Ko enoglasno izvoljena. Kandidat nemškutarskega odbora g. E. Urbantschitsch ni dobil nijednega glasu!

V radoljskem vol. okraju je dobil fajmošter Lovro Pintar 47 izmed 50 glasov.

V ipavsko-idrijskem vol. okraju je zmagal dekan Grabrijan s 40 glasovi med 45 volilci.

V postojnsko-planinskem itd. vol. okraju sta izvoljena dr. Costa in Koren z 91 glasovi med 93 volilci.

V kamniško-brdskem okraju je izvoljen dekan Toman.

V trebansko-zatiškem itd. vol. okraju so izvoljeni: Santo Treo s 112, grof Barbo s 106 in fajmošter Tavčar s 105 glasovi. — Kandidata nemškutarskega odbora, poštarja Födransberg in Rosman, sta vjela pri tej viharnej volitvi le po 30 glasov.

V Idriji je izvoljen vitez Gariboldi.

Dr. Toman in dr. Klun sta enoglasno izvoljena od kupčijske zbornice. Slava!

Živilci poslanci, živilci volilci, živilci domovina! 21 je naših!

Praga: Od 388 glasov dobili so jih česki plemiči 179, ustavoljubni pa 209!

Dunajska borsa 29. marca 1867.

5% metalike	58.80
5% nacional	70.—
1860 derž. posoj	86.80
Bankne akcije	730.—
Kreditne	185.10
London	128.75
Novi zlati	6.09
Srebro	126.20